

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2547 จำนวน 2,020 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2547 จำนวน 345 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการวิจัยในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและปรับปรุงขึ้นมา ลักษณะของแบบสอบถามสร้างเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
3. วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
4. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได (Stepwise) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน

สรุปผล

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

1.1 ครูผู้สอนส่วนใหญ่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 64.60 โดยส่วนใหญ่ทำครั้งเดียว

1.2 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นกลุ่มกับเพื่อน ปัญหาที่นำมาทำวิจัยส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน เทคนิคและกระบวนการสอน สื่อและนวัตกรรมตามลำดับ

1.3 ครูผู้สอนที่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน ใช้วิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน โดยการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่พบ คิดเป็นร้อยละ 81.10 ศึกษาเด็กเป็นรายกรณี ร้อยละ 70.50 ใช้ประสบการณ์เดิมของครู ร้อยละ 44.30 จัดประชุมสัมมนาคณะครูเพื่อหาทางแก้ไข ร้อยละ 15.60 และศึกษาจากเอกสาร สอบถามผู้อื่น ร้อยละ 9.00 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า มีปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนและปัจจัยด้านการบริหารงาน ดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่

2.1.1 ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 76.80

2.1.2 ครูผู้สอนมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง

2.1.3 ครูผู้สอนมีความฉลาดทางอารมณ์ (ด้านการตั้งใจให้บรรลุเป้าหมาย) ทั้งในภาพรวมและเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับสูง

2.2 ปัจจัยด้านการบริหารงานของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่

2.2.1 ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าวิสัยทัศน์ของผู้บริหารต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2.2.2 ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนด้านการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

2.2.3 การพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาบุคลากรโดยการเข้าร่วมประชุมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 68.70

3. ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3 พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนมี 4 ตัวแปร จัดลำดับตามความสำคัญ คือ การพัฒนาบุคลากรกับการทำวิจัยในชั้นเรียน วิสัยทัศน์ของผู้บริหารต่อการวิจัยในชั้นเรียน ประสิทธิภาพการทำงาน และวุฒิการศึกษาของครู ซึ่งสมการพยากรณ์ พยากรณ์ได้ร้อยละ 27.80 โดยสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.789 + .652 X_3 + .644 X_7 - .369 X_1 + .779 X_2$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Y = .326 ZX_3 + .233 ZX_7 - .156 ZX_1 + .154 ZX_2$$

อภิปรายผล

1. สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน แสดงว่าครูมีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 30 ที่ระบุว่า ให้ครูผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้การวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการรู้คำตอบ พัฒนาหรือแก้ปัญหาควบคู่กันไปอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 11 - 14) สอดคล้องกับงานวิจัยของพีรพัฒน์ วงษ์พรม (2533 : 119) ที่พบว่า ครูในโรงเรียนประถมศึกษามีการแก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยวิธีการทำวิจัย ร้อยละ 38.90 และเรื่องที่ทำวิจัยส่วนมากเป็นหัวข้อเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการทำวิจัยในชั้นเรียนครูที่ทำวิจัยส่วนมากกำหนดปัญหาจากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นกลุ่มกับเพื่อน ปัญหาที่นำมาทำวิจัยส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรม นักเรียนเทคนิคและกระบวนการสอน สื่อและนวัตกรรมตามลำดับ สอดคล้องกับ ลัดดา กองคำ (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาที่ครูเคยทำวิจัยส่วนมากทำวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน เทคนิคการสอนแสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนตระหนักว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนดีขึ้น ส่วนครูผู้สอนที่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน ใช้วิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนโดยการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่พบ ศึกษาเด็กเป็นรายกรณี ใช้ประสบการณ์เดิมของครู จัดประชุมสัมมนา คณะครูเพื่อหาทางแก้ไข และศึกษาจากเอกสาร สอบถามผู้อื่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูไม่มีเวลาในการทำและขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา ชูช่วย (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าสาเหตุที่ครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ไม่ทำวิจัย เพราะว่ามีไม่เวลา เนื่องจาก งานสอนมีมาก และครูไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยเพียงพอ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อสามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้ และสอดคล้องกับลัดดา กองคำ (2541 : 97) ที่พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนแก้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขตามสถานการณ์ที่พบ ซึ่งวิธีนี้ถือได้ว่าเป็นแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แยกเป็น 2 ปัจจัย คือ

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปัจจัยด้านประสบการณ์การทำงานของครู ผู้มีการศึกษาของครู ซึ่งในด้านประสบการณ์การทำงานส่งผลทางลบต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนเนื่องจากจิตวิทยาแรงจูงใจ พบว่า ระยะเวลาปฏิบัติงานของคนในแต่ละระดับ จะมีอิทธิพลต่อ

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนเรา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากอาจจะมีภาระงานมากหรือบางคนอาจอยู่ในตำแหน่งผู้บริหาร หรือสายการบริหารของโรงเรียน จึงไม่มีเวลาในการทำวิจัยและขณะเดียวกัน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากก็มีอายุมากตามมาด้วยจึงมีความกระตือรือร้นในการทำวิจัยน้อย บางคนไม่ได้มีความรู้และไม่ได้เรียนวิจัยมาโดยตรง ซึ่งต่างจากครูที่ได้บรรจุอัตราใหม่ ๆ ที่มีความกระตือรือร้นในตนเอง มีความต้องการที่จะพัฒนาและต้องมีผลงานในการสอนของตน พร้อมทั้งมีภาระงานเพียงแค่งานสอนจึงมีเวลาค่อนข้างมากและมีความจำเป็นที่จะต้องทำการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย ศิริรินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 20 ปี มีปัจจัยจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการทุกด้านมากกว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป ยกเว้น ด้านการปฏิบัติงาน ส่วน ไสววัฒน์ หนูพา (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก อาจจะไม่ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยเสมอไป

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านวุฒิการศึกษา สอดคล้องกับปรียาพร อนุตรโรจน์ (2535 : 91 - 94, อ้างถึงใน ฉันทนา จันทน์บรรจง, 2542 : 4) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีโอกาสทางการศึกษาสูงย่อมมีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ความถนัดมากกว่า ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเชาวรัตน์ คล้ายสอน และคณะ (2545 : 99) ซึ่งได้เปรียบเทียบสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครูที่มีวุฒิปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีข้อค้นพบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้ และทัศนคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความเข้าใจขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน พร้อมทั้งได้รับการส่งเสริมจากโรงเรียนให้ทำวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี เป็นเพราะข้าราชการครูที่มีวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรีผ่านการทำวิทยานิพนธ์ หรือเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยมาก่อนนั่นเอง และสอดคล้องกับ กลองทิพย์ เกตุแก้วและคณะ (2544 : 144) ที่ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนในการอบรมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีวุฒิปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรีมีปัญหามากกว่าครูที่มีวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรี โดยเฉพาะด้านความรู้และทักษะเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงมีพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์ด้านการทำวิจัยมาก่อน ส่วนครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยใน

ชั้นเรียนมาบ้าง แต่ยังคงขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลได้ โดยเฉพาะการนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาในด้านการเรียนการสอน ดังนั้นปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนใน 2 กลุ่มจึงมีความแตกต่างกัน

2.2 ปัจจัยด้านการบริหารงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร และวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การที่ครูได้รับการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคลากร ในองค์กรด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่ และพัฒนาศักยภาพในการทำงานที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษาและการทำวิจัยให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นจะทำให้ครูมีสภาพการทำวิจัยได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กลองทิพย์ เกตุแก้วและคณะ (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน อบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง จัดหาอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวก สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นและสอดคล้องกับแนวคิดของบัญชา อึ้งสกุล (2539 : 31 - 39) ที่ให้ความเห็นว่า การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน เป็นการมองเห็นคุณประโยชน์ของงานวิจัยที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัย เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ สนับสนุนครูให้ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จัดการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ทางด้านการวิจัยแก่ครู ส่งเสริมครูให้ นำผลการวิจัยไปใช้ และปฏิบัติงานด้วยกระบวนการทางการวิจัยอยู่เสมอ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและยังสอดคล้องกับ ผ่องพรรณ ดรัยมงคลกุล (2543 : 24 - 25) ที่ให้แนวคิดสำหรับการบริหารจัดการส่งเสริมข้าราชการครูทำวิจัยว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนจะประสบผลสำเร็จเชิงพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ หากผู้บริหารโรงเรียนได้กำหนดขั้นตอนการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง การส่งเสริมสนับสนุน การจัดสวัสดิการให้เหมาะสมจะช่วยพัฒนาบุคลากร และก็คือการพัฒนาการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยมาผนวกกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั่นเอง

ส่วนปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน เนื่องจากวิสัยทัศน์ของผู้บริหารและการสนับสนุนการทำวิจัยของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญและสามารถที่จะส่งผลสนับสนุนให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนประสบความสำเร็จมากขึ้น แมคคอนเนล (Mc Connell, 1992 : 2536 - A) ได้ศึกษาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และผู้นำแบบจัดการในผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า โรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง ผู้บริหาร โรงเรียนจะเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิรุพพร แก้วกล้า (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาระดมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือตอนล่าง พบว่า การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน การให้ความยอมรับนับ

ถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนมีส่วนในการทำให้ครูประสบผลสำเร็จในการทำวิจัย ผลการศึกษาของ ไตรภพ เงินแก้ว (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัยซึ่งมี 5 ตำบล ได้แก่ การกำหนดนโยบายและวางแผนการทำวิจัยของครูในโรงเรียน การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน การให้ความสำคัญการทำวิจัยของครูในโรงเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครู ผู้ทำวิจัยของครูในโรงเรียน และการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารงานและขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียน โดยภาพรวมทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 : 6) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศ พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ทำวิจัย นักวิจัยในหน่วยงานมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องแรงจูงใจในการทำวิจัยกล่าวคือ นักวิจัยในหน่วยงานส่วนกลางเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ทำวิจัยจะขึ้นอยู่กับผู้บริหารของหน่วยงานที่จะให้ความสนใจและให้การสนับสนุน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาบุคลากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จได้สำหรับครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนมาแล้ว ควรมีการฝึกวิจัยเชิงปฏิบัติการในโรงเรียนและมีผู้ให้ความช่วยเหลือและแนะนำแก่ครูที่ยังไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างไร โดยเฉพาะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน แต่ไม่ทำวิจัย เพื่อเป็นการสร้างเจตคติที่ดีในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนควรมีศูนย์ให้คำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูในโรงเรียน หรือในกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดทำสื่อการฝึกอบรมหรือสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนใช้ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และควรมีการนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือเป็นระยะ ๆ

1.3 สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาช่วยเหลือครูผู้สอนให้สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ โดยการอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง จัดหาอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวก สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้น ส่งเสริม สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมานาน และมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ให้เห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน โดยการส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น งบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จ

1.5 ควรมีการพัฒนาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศในการวิจัย เพื่อให้งานวิจัยมีคุณภาพสูง ดังนั้นผู้บริหารจึงควรการรับรู้และมองภาพของอนาคตเพื่อกำหนดเป้าหมาย ทิศทางด้านการศึกษาในชั้นเรียนที่จะให้เป็นไปตามที่ต้องการในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่จะส่งผลให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จ โดยการเก็บข้อมูลในเชิงลึก เพื่อให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่จะส่งเสริมให้การทำวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน เช่น ความรับผิดชอบ ความตั้งใจ ความสนใจ โอกาสได้รับความก้าวหน้า เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของครูผู้สอนกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

2.4 ควรศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยแยกเป็นครูที่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน ครูที่กำลังทำวิจัยในชั้นเรียนและครูที่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนว่าทั้งสามกลุ่มนี้ มีปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนเหมือนหรือต่างกันอย่างไร